

BANJSKI TURIZAM U SRBIJI

(SOKO BANJA)

1. UVOD

Srbija sa svojih 300 izvora mineralnih i termo – mineralnih voda, sa punim pravom ubraja se u najbogatije područje Evrope. Zovu je i "Repubikom banja", jer je mali broj zemalja u svetu koje na tako maloj površini imaju toliki broj mineralnih i termo - mineralnih voda.

Tradicija banjskog lečenja, kako na celom Balkanu, tako i u Srbiji traje vekovima unazad. Istorijski je dokazano da su na našem podneblju još stari Rimljani gradili prva kupatila, bazene i vile na izvorima termo - mineralnih voda, dok se u vizantijskom dobu već znalo za određena lekovita svojstva naših banja.

Srpske banje bogate lekovitim blatom, prijatnom i specifičnom klimom, čistim vazduhom i termalnim vodama, brzo su postale mesta koja su posećivana turistički, ali i zbog svojih blagodetnih svojstava i u svrhu lečenja.

Nekada su u banje u Srbiji odlazili samo stariji ljudi na oporavak ili odmor. Danas banje preventivno zbog zdravlja, zabave i odmora radi, posećuje sve veći broj mlađe populacije. Osim bega od izduvnih i otrovnih gasova velikih gradova, srpske banje su počele da nude i niz kulturno – zabavnih manifestacija kako bi privukle što veći broj domaćih i stranih turista, u čemu i uspevaju.

1.1. Dosadasnja istraživanja

- Istraživanja Fakulteta zaštite na radu i Prirodno matematičkog fakulteta Nis sa predstavnicima: Danijela Avramović, Dragan Spasić, Novica Ranđelović, Živorad Jeremić, Nataša Stamenković.

Turistički potencijali opštine Sokobanja su brojni i raznovrsni, ali nažalost do danas nisu bili predmet detaljnijih naučnih istraživanja za potrebe savremene turističke privrede i sa stanovišta zaštite životne sredine. Bilo je pokušaja i uspešno je razvijen banjski turizam sa pratećim sadržajima iako su mnoge druge turističke vrednosti zapostavljene i ostale neiskorišćenje.

Sokobanja je samo na papiru ekološka opština od marta meseca 1992. godine, kada su opštinski organi doneli deklaraciju o proglašenju Prve ekološke opštine u Srbiji. Sokobanja nije samo banjsko lečilište ona je poznata i kao rudarski grad zbog blizine rudnika u selu Čitluk, koji i dan danas radi mada sa znatno smanjenim kapacitetima zbog čestih havarija. S obzirom na činjenicu da je sve manje lokaliteta sa zdravom životnom sredinom i da su industrijskom i gradskom stanovništvu sve više potrebna mesta gde će se odmarati i rekreirati, dolazi do istraživanja turističkih potencijala opštine Sokobanja jer se smatra da na ovim terenima ovakvih mesta ima u izobilju. Namera je pre svega da se